

Zarządzenie Nr 15.2021
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu
z dnia 18 sierpnia 2021 r.

w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody
„Torfowisko pod Zieleńcem”

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. 2021 r. poz. 1098) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się na 5 lat zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Torfowisko pod Zieleńcem”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. 1. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań.

2. Szczegółowy wykaz zadań ochronnych, o których mowa w ust. 1, określa załącznik do niniejszego zarządzenia.

3. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Z-ca Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska we Wrocławiu
Regionalny Konserwator Przyrody

Katarzyna Łapińska
Katarzyna Łapińska

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów					
Nazwa rezerwatu przyrody	Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków	Rodzaj zadania	Rozmiar zadania – powierzchnia [ha]	Lokalizacja zadania (numery działek)
	Ekosystem torfowiskowy				
„Torfowisko pod Zielenicem” Powiat kłodzki, Gmina Szczytna, RDLP we Wrocławiu/ Nadleśnictwo Zdroje	Zanikanie ekosystemu torfowiskowego – tj. górskiego torfowiska wysokiego z bogatą roślinnością – na skutek sukcesji naturalnej oraz wysychania.	Zachowanie ekosystemu torfowiskowego poprzez zahamowanie naturalnej sukcesji. Zapobieganie odwadnianiu torfowiska poprzez tamowanie wody w rowach melioracyjnych.	Wycinka w najcenniejszych płatach torfowisk otwartych nalołu drzew (głównie gatunków: świerk pospolity <i>Picea abies</i> , sosna zwyczajna <i>Pinus sylvestris</i> , modrzew <i>Larix Mill.</i> i brzoza brodawkowata <i>Betula pendula</i>). Szczegółowe zalecenia do prowadzenia ww. prac: 1. wycinkę należy prowadzić ręcznie, bez użycia ciężkiego sprzętu mechanicznego; 2. wycinkę należy prowadzić w terminie od dnia 15 sierpnia do dnia 15 lutego – w trzech etapach, w odstępach co dwa lata; 3. zaleca się prowadzić wycinkę zimą przy zamarznitej powierzchni torfowiska. Biomasę pochodzącą z wycinki należy wykorzystywać do tamowania wody w istniejących na terenie rezerwatu rowach odwadniających – według potrzeb.	0,82 12,74 8,96 11,62 1,68 0,44 3,78 0,97 2,78	2525/216 obręb Szczytna 2524/217 obręb Szczytna 2418/208 obręb Szczytna 2534/229 obręb Szczytna 2743 obręb Szczytna 2558/246 obręb Szczytna 2556/238 obręb Szczytna 2571/247 obręb Szczytna 2555/237 obręb Szczytna

			<p>Do dnia 31 grudnia w roku, w którym przeprowadzono ww. działania należy przedłożyć pisemnie do RDOŚ we Wrocławiu sprawozdanie z ich zakresu.</p>	<p>11,21</p>	<p>2538/231 obręb Szczytna</p>
				<p>0,64</p>	<p>2524/217 obręb Szczytna</p>
				<p>1,31</p>	<p>2418/208 obręb Szczytna</p>
				<p>0,02</p>	<p>2524/217 obręb Szczytna</p>
			<p>W uzasadnionym przypadku dopuszcza się rozszerzenie zabiegu polegającego na wycince nalotu drzew na pozostałe płaty torfowisk w rezerwacie oraz włączenie do wycinki innych gatunków niż wymieniono powyżej.</p> <p>Uzasadnienie do prowadzenia działań w szerszym zakresie niż dotychczas (np. w zakresie usuwania zarośli sosny drzewokosej wokół jeziorak torfowych) winno wynikać z zaleceń ekspertyzy przyrodniczej opracowanej przez botanika siedliskoznawcę.</p> <p>Przed rozpoczęciem prac należy przedłożyć do RDOŚ we Wrocławiu dokument potwierdzający zasadność zwiększenia rozmiaru działań oraz ustalić w formie pisemnej ich termin, lokalizację i zakres.</p> <p>Do dnia 31 grudnia w roku, w którym przeprowadzono ww. działania należy przedłożyć pisemnie do RDOŚ we Wrocławiu sprawozdanie z ich zakresu.</p>	<p>Według potrzeb – po dokonaniu stosownych pisemnych uzgodnień z RDOŚ we Wrocławiu.</p>	<p>Teren rezerwatu</p>

		<p>Poprawa stosunków wodnych poprzez ograniczenie odpływu wody z powierzchni torfowiska.</p>	<p>Budowa piętrzeń (zastawek) na sieci rowów i cieków Orlica, o wysokości piętrzenia 0,2-0,3 m.</p> <p>Prace należy prowadzić ręcznie bez użycia ciężkiego sprzętu mechanicznego.</p> <p>Do budowy zastawek należy wykorzystać okorowane drewno (modrzew/świerk).</p> <p>Pionowe bale wykorzystywane do budowy zastawek należy wbijać w grunt ręcznie.</p> <p>Konstrukcję zastawek należy wzmocnić/ wypełnić zagęszczonym torfem i materiałem kamiennym pochodzenia lokalnego (zabrania się tworzenia w rezerwacie odrębnych wykopów pod pozyskanie tego materiału).</p> <p>Prace budowlane należy prowadzić pod nadzorem przyrodniczym specjalisty posiadającego wiedzę i doświadczenie w zakresie siedlisk przyrodniczych zależnych od wód – przed ich rozpoczęciem należy poinformować pisemnie RDOŚ we Wrocławiu o podpisaniu umowy na sprawowanie ww. nadzoru przyrodniczego</p> <p>Główne zaplecze budowy winno znajdować się poza rezerwatem.</p> <p>Dopuszcza się krótkotrwałe (do 5 dni) składowanie materiałów i odpadów powstałych w trakcie budowy na powierzchni dróg leśnych. Składowanie jakichkolwiek materiałów i odpadów poza obrysem dróg jest zabronione.</p>	<p>129 sztuk.</p>	<p>2416/204, 2417/205, 2526/215, 2743, 2524/217, 2534/229, 2535/230, 2538/231, 2544/235 obręb Szczytna.</p>
--	--	--	---	-------------------	---

			<p>Do dnia 31 grudnia w roku, w którym przeprowadzono ww. działania należy przedłożyć pisemnie do RDOŚ we Wrocławiu sprawozdanie z ich zakresu.</p>	
	<p>Utrzymanie urządzeń wodnych w dobrym stanie technicznym, zapewnianym poprawę stosunków wodnych w rezerwacie.</p>	<p>Naprawa i wymiana zniszczonych lub brakujących elementów zastawek oraz urządzeń piętrzących, w które wyposażone są przepusty.</p> <p>Naprawa przepustów pod drogami.</p> <p>Remonty dróg i istniejących dylówek w rezerwacie.</p> <p>Przed rozpoczęciem prac należy ustalić w formie pisemnej z RDOŚ we Wrocławiu ich termin, lokalizację i zakres.</p> <p>Do dnia 31 grudnia w roku, w którym przeprowadzono ww. działania należy przedłożyć pisemnie do RDOŚ we Wrocławiu sprawozdanie z ich zakresu.</p>	<p>Według potrzeb – po dokonaniu stosownych pisemnych uzgodnień z RDOŚ we Wrocławiu.</p>	<p>2416/204, 2417/205, 2526/215, 2743, 2524/217, 2534/229, 2535/230, 2538/231, 2544/235 obręb Szczytna.</p>
	<p>Eliminacja z rezerwatu sztucznych grobli (dróg) dzielących torfowisko na trzy części.</p>	<p>Dopuszcza się w rezerwacie przebudowę istniejących dróg na dylówki (tzw. „drogi pływające”).</p> <p>Tworzenie nowych dylówek w rezerwacie wymaga przedłożenia do RDOŚ we Wrocławiu projektu budowlanego oraz ustalenia w formie pisemnej terminu, lokalizacji i zakresu prac.</p> <p>Prace budowlane należy prowadzić pod nadzorem przyrodniczym specjalisty posiadającego wiedzę i doświadczenie w zakresie siedlisk przyrodniczych zależnych od wód – przed ich rozpoczęciem należy poinformować pisemnie RDOŚ</p>	<p>Według potrzeb – po dokonaniu stosownych pisemnych uzgodnień z RDOŚ we Wrocławiu.</p>	<p>Teren rezerwatu.</p>

			<p>we Wrocławiu o podpisaniu umowy na sprawowanie ww. nadzoru przyrodniczego.</p> <p>Do dnia 31 grudnia w roku, w którym przeprowadzono ww. działania należy przedłożyć pisemnie do RDOŚ we Wrocławiu sprawozdanie z ich zakresu.</p>		
<p>Presja turystyczna związana z nielegalnym poruszaniem się ludzi w rezerwacie poza trasami i miejscami o przeznaczeniu turystycznym.</p>	<p>Kanalizacja ruchu turystycznego.</p> <p>Modernizacja infrastruktury turystycznej.</p>	<p>Remont istniejącej infrastruktury turystycznej (w tym wszelkie niewielkie naprawy, wymiana zużytych lub zniszczonych elementów itp.).</p> <p>Do dnia 31 grudnia w roku, w którym przeprowadzono ww. działania należy przedłożyć pisemnie do RDOŚ we Wrocławiu sprawozdanie z ich zakresu.</p>	<p>Według potrzeb.</p> <p>Teren rezerwatu.</p>		
		<p>Remont kapitalny kładki i platform obserwacyjnych w wyeksponowanej turystycznie części rezerwatu.</p> <p>Remont kapitalny kładki i platform obserwacyjnych należy poprzedzić:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedłożeniem do zaopiniowania przez RDOŚ we Wrocławiu projektu, • ustaleniem w formie pisemnej z RDOŚ we Wrocławiu terminu, lokalizacji i zakresu zamierzenia. <p>Prace remontowe należy prowadzić pod nadzorem przyrodniczym – przed ich rozpoczęciem należy poinformować pisemnie RDOŚ we Wrocławiu o podpisaniu umowy na sprawowanie ww. nadzoru przyrodniczego.</p>	<p>Według potrzeb – po dokonaniu stosownych pisemnych uzgodnień z RDOŚ we Wrocławiu.</p> <p>Wschodnia część Czarnego Bagna (ścieżka przyrodnicza).</p>		

			<p>Do dnia 31 grudnia w roku, w którym przeprowadzono ww. działania należy przedłożyć pisemnie do RDOŚ we Wrocławiu sprawozdanie z ich zakresu.</p>	
			<p>Dostosowanie istniejącej w rezerwacie infrastruktury turystycznej do wzrastającego ruchu turystycznego – tworzenie nowych miejsc o przeznaczeniu turystycznym i nowych rozwiązań umożliwiających płynną kanalizację ruchu turystycznego (takich jak kładki, podesty itp.).</p> <p>Realizacja przedmiotowego zadania wymaga przedłożenia do RDOŚ we Wrocławiu projektu oraz ustalenia w formie pisemnej terminu, lokalizacji i zakresu.</p> <p>Do dnia 31 grudnia w roku, w którym przeprowadzono ww. działania należy przedłożyć pisemnie do RDOŚ we Wrocławiu sprawozdanie z ich zakresu.</p>	<p>Według potrzeb – po dokonaniu stosownych pisemnych uzgodnień z RDOŚ we Wrocławiu.</p> <p>Teren rezerwatu.</p>
<p>Niewystarczające dane pozwalające na dokładną ocenę stanu zachowania torfowiska, w tym panujących w jego obrębie stosunków wodnych.</p>	<p>Kompleksowy i długoletni monitoring torfowiska.</p>		<p>Zamontowanie na terenie torfowiska w rezerwacie bezobsługowej stacji meteo, połączonej z siecią rozlokowanych w różnych miejscach piezometrów – ich lokalizację, termin i sposób montażu, jak również parametry stacji meteo należy ustalić w formie pisemnej z RDOŚ we Wrocławiu przed przystąpieniem do realizacji zamierzenia.</p> <p>Do dnia 31 grudnia w roku, w którym przeprowadzono ww. działania należy przedłożyć pisemnie do RDOŚ we Wrocławiu sprawozdanie z ich zakresu.</p>	<p>Według potrzeb – po dokonaniu stosownych pisemnych uzgodnień z RDOŚ we Wrocławiu.</p> <p>Teren rezerwatu.</p>

	<p>Występowanie gatunku inwazyjnego, stanowiącego zagrożenie dla lokalnej flory.</p>	<p>Monitoring stwierdzonego w rezerwacie gatunku inwazyjnego – wierzbownicy gruczołowatej <i>Epilobium ciliatum</i>.</p> <p>Poprawa warunków hydrologicznych na torfowisku (celem zminimalizowania rozwoju i wnikania gatunków inwazyjnych).</p>	<p>Prowadzenie obserwacji, w uzasadnionym przypadku mechaniczne usuwanie osobników ww. gatunku (z wywiezieniem biomasy poza teren rezerwatu) – przed rozpoczęciem prac należy ustalić w formie pisemnej z RDOŚ we Wrocławiu ich termin, lokalizację i zakres.</p> <p>Do dnia 31 grudnia w roku, w którym przeprowadzono ww. działania należy przedłożyć pisemnie do RDOŚ we Wrocławiu sprawozdanie z ich zakresu.</p>	<p>Według potrzeb – po dokonaniu stosownych pisemnych uzgodnień z RDOŚ we Wrocławiu.</p>	<p>Teren rezerwatu.</p>
--	--	--	---	--	-------------------------

Z-ca Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska we Wrocławiu
Regionalny Konserwator Przyrody

Atamisle
Katarzyna Łapińska

